

ضرورت و تعاریف

دکتر عظیم میرزازاده

عضو هیات علمی گروه بیماری های داخلی - گروه آموزش پزشکی (ثانویه)

دانشکده پزشکی - دانشگاه علوم پزشکی تهران

mirzazad@tums.ac.ir

ضرورت انجام طرح های نوآورانه آموزشی

- ضرورت تغییر:
 - تغییر نیازهای جامعه، دانشگاه، دانشجو
 - پیشرفت علم و فناوری (ارایه خدمت، آموزشی)
 - پیشرفت در علم آموزش
- دشواری تغییر در محیط های دانشگاهی
- تجربیات منفی در خصوص تغییرات ایجاد شده:
 - غلبه نظرات فردی و عملکرد فاقد مبانی علمی و مدل صحیح اجرایی در حوزه تغییرات آموزشی
 - بی ثباتی مدیریتی
 - ضعف در نشان دادن نتایج به دست آمده

ضرورت انجام طرح های نوآورانه آموزشی

- ضرورت تغییر در رویکرد به تغییرات آموزشی:
- انجام تغییرات آموزشی با هدف مشخص و روشن
- انجام تغییرات آموزشی مبتنی بر شواهد علمی و تجربیات موجود
- انجام تغییرات آموزشی با روش مندی مشخص و درست
- انجام تغییرات آموزشی با در نظر گرفتن روش نشان دادن تاثیرات و نتایج ناشی از تغییر
- ضرورت تامین منابع مالی لازم و مشاوره تخصصی برای مجریان تغییر
- ضرورت اصلاح نظام ارزشیابی و پاداش (به گونه ای که تشویق کننده تغییرات آموزشی باشد)

راه حل

انجام تغییرات آموزشی در قالب پروژه های تعریف شده

طرح نوآورانه آموزشی

- رویکردی است دانش پژوهانه به حل مشکلات آموزشی:
 - هدف مند
 - روش مند
 - با آگاهی کافی از شواهد علمی و تجربی موجود
 - دارای پلان مشخص برای ارزشیابی نحوه پیاده سازی و نتایج به دست آمده
- در قالب یک پروپوزال ساختارمند
- برای اجرای یک پروژه مشخص
- دارای فرایند مرور همتایان (مشاوره و داوری)
- دارای امکان تامین منابع مالی لازم برای انجام پروژه

فواید

- دانش پژوهانه (هدف مند، آگاهانه، روش مند، دارای نتایج مشخص)
- منتج به ایجاد تغییرات آموزشی
- قابل حمایت از نظر منابع مالی
- قابلیت دفاع و نقد در مجامع علمی (ارز رایج جامعه علمی)
- قابل نشر در قالب های مختلف
- قابل ارزشگذاری در نظام ارزشیابی و تشویق اعضای هیات علمی

تحلیل شرایط جاری

- تسهیل شرایط برای ارتقای کیفی آموزش با توجه به پیاده سازی بسته های تحول و نوآوری در آموزش
- تسهیل شرایط تامین منابع مالی با توجه به عقد تفاهم نامه مرکز ملی تحقیقات راهبردی آموزش پزشکی و مرکز مطالعات و توسعه آموزش وزارت در خصوص راه اندازی صندوق حمایت از طرح های نوآورانه آموزشی
- فعال شدن مراکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه/دانشکده های علوم پزشکی در زمینه پذیرش، ارایه مشاوره، داوری و تصمیم گیری در مورد طرح های نوآورانه آموزشی
- تهیه فرمت پروپوزال طرح های نوآورانه آموزشی (مورد قبول مرکز مطالعات و مرکز ملی تحقیقات)

چالش ها

- فراوان
- گاهی بسیار پیچیده و دشوار
- پراکنده

نباید ساده انگار باشیم اما باید تلاش کنیم

یکی از چالش ها

- ناآشنایی اعضای هیات علمی و دست اندرکاران حوزه توسعه و نوآوری آموزش با روند تدوین و داوری پروپوزال طرح های نوآورانه آموزشی

هدف از برگزاری دوره

- هدف کلی:

- ارتقای توانمندی های مراکز مطالعات و توسعه آموزش دانشگاه های علوم پزشکی در زمینه تدوین، ارایه مشاوره و داوری و تصویب پروپوزال طرح های نوآورانه آموزشی

- هدف کاربردی:

- افزایش کمی و ارتقای کیفی طرح های نوآورانه آموزشی

- هدف غایی:

- تلاش در جهت ارتقای کیفیت آموزش

یکی از چالش ها

- وجود ابهام در عبارات و ترمینولوژی های مورد استفاده در جامعه علمی آموزش پزشکی کشور در حوزه نوآوری آموزشی:
- طرح نوآورانه چه فرقی با دانش پژوهی آموزشی دارد؟
- طرح نوآورانه چه فرقی با پژوهش های آموزشی دارد
- طرح نوآورانه چه فرقی با طرح های توسعه ای دارد؟
- طرح نوآورانه چه فرقی با اقدام پژوهی دارد؟
- طرح های نوآورانه همان طرح های مربوط به گرانت های توسعه ای مرکز ملی تحقیقات است؟

تعاریف کاربردی و افتراقی

- طرح نوآورانه (توسعه ای) آموزش (Innovation & Development in Medical Education)
- پژوهش در آموزش (RIME) Research In Medical Education
- دانش پژوهی آموزشی (Scholarship of Teaching)
- اقدام پژوهی (Action Research)